

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

31 травня 2017 року

м. Тернопіль

№ 19- рк/к

Про вжиття заходів по припиненню дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання від 31 травня 2017 року № 38 «Про надання рекомендацій» встановила наступне.

В ході проведення планової перевірки відкритого акціонерного товариства «Тернопільобленерго» (надалі ВАТ, Товариство) додержання законодавства про захист економічної конкуренції

Встановлено:

Відповідно до Витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (ЄДР) ВАТ є юридичною особою, ідентифікаційний код 00130725, місце знаходження: вул. Енергетична, 2, м. Тернопіль, 46010.

ВАТ «Тернопільобленерго» здійснює свою діяльність на підставі ліцензій, виданих Національною комісією регулювання електроенергетики України:

- серія АБ № 220529 на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами. Строк дії з 19.09.1996 ;

- серія АБ № 220530 на постачання електричної енергії за регульованим тарифом. Строк дії з 09.10.1996.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ВАТ є суб'єктом господарювання.

Розподіл електричної енергії (передача електричної енергії місцевими (локальними) електромережами відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії», віднесено до сфери діяльності суб'єктів природних монополій, яка полягає у необхідності застосування певних інженерних комунікацій.

Статтею 1 Закону України «Про природні монополії» передбачено, що суміжний ринок - товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.

Згідно зі статтею 6 Закону України «Про природні монополії», ринком, суміжним з ринком розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними)

електромережами), є ринок постачання електричної енергії, оскільки ринки розподілу електричної енергії та постачання електричної енергії є взаємопов'язаними.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», на ринках передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та постачання електричної енергії ВАТ за період 2016 року та I кв. 2017 року має ознаки монопольного (домінуючого) становища в територіальних межах Тернопільської області.

Порядок доступу постачальників електричної енергії за нерегульованим тарифом (надалі ПНТ) до місцевих (локальних) електричних мереж, затверджений постановою НКРЕ від 29.10.2010 № 1421 (далі – Порядок), встановлює механізм врегулювання взаємовідносин між постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом та електропередавальною організацією під час укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.

Під час укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами між ПНТ та електропередавальною організацією сторони визначають його зміст на основі примірного договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами між постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом та електропередавальною організацією, форму якого встановлено Національною комісією регулювання електроенергетики України.

ПНТ укладає один договір про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами з електропередавальною організацією, на території здійснення ліцензованої діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами якої постачальник електричної енергії за нерегульованим тарифом планує здійснювати діяльність з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом.

В ході аналізу договорів на передачу електричної енергії встановлено, що в договорі від 20.05.2016 №170 (надалі Договір), укладеного із ТОВ «Радехівський цукор», Товариством у пункті 10.1. зазначено, що *«Договір набуває чинності з дати його підписання і укладається строком до 30.06.2017 р.»*. Слід зазначити, що із іншими ПНТ договори укладені на невідзначений строк.

Договір не передбачає можливості автоматичного продовження строку його дії (автоматичної пролонгації).

В поясненні Товариства з даного питання зазначено, що в договорі на передачу електричної енергії укладеного із ТОВ «Радехівський цукор» встановлено термін дії до 30.06.2017 в зв'язку із тим, що ліцензія на постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом у ТОВ «Радехівський цукор» дійсна до 15.07.2017

Зазначене пояснення не можуть бути прийнятими до уваги з огляду на наступне:

- Згідно статті 6 Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності" (далі – Закон), що набрав чинності 28 липня 2015 року, орган ліцензування видає ліцензії на право здійснення видів господарської діяльності зазначених у статті 7 цього Закону.

При цьому, статтею 7 Закону передбачається, що ліцензуванню підлягає, зокрема, господарська діяльність у сфері енергетики, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про електроенергетику", крім діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом (постачання незалежним електропостачальником). Таким чином, з 28 липня 2015 року господарська діяльність з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом ліцензуванню не підлягає.

Відповідно до частини другої статті 8 Закону у разі скасування ліцензування виду господарської діяльності орган ліцензування втрачає повноваження органу ліцензування, а ліцензії, видані на здійснення цього виду діяльності, вважаються недійсними;

- Листом від 30.11.2015 №12914/28/61-15 НКРЕКП, зважаючи на вищезазначені нормативно-правові документи та до приведення їх, у тому числі Порядку, у відповідність до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», рекомендувала електропередавальним компаніям приймати документи для укладання договору на передачу елект-

ричної енергії без копій ліцензій на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом.

Враховуючи те, що ТОВ «Радехівський цукор» і ВАТ є конкурентами на ринку постачання електричної енергії в межах Тернопільської області, та те, що конкуренція на зазначеному ринку є слабкою (загальна частка ПНТ на ринку постачання електроенергії за 2016 рік – 3,92%, I кв. 2017 року – 3,4%) через присутність суб'єкта господарювання (ВАТ), становище якого містить ознаки монопольного, можуть бути створені штучні перешкоди в здійсненні діяльності на даному ринку.

За таких обставин ПНТ (ТОВ «Радехівський цукор») може бути позбавлене можливості безперервно здійснювати господарську діяльність на ринку постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом у межах Тернопільської області, а ВАТ може отримати переваги на ринку постачання електричної енергії в даних територіальних межах не завдяки власним досягненням, а шляхом обмеження терміну діяльності на відповідному ринку своєму конкуренту.

Таким чином, дії ВАТ по безпідставному обмеженню терміну дії Договору, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до обмеження конкуренції, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", статтями 7,14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" та пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України **рекомендує** :

Відкритому акціонерному товариству «Тернопільобленерго» вжити заходи по припиненню дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом встановлення необмеженого терміну дії договорів на передачу електричної енергії.

Рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду.

Про результати їх розгляду повідомити територіальне відділення в десятиденний термін з дня їх отримання .

Головуючий
адміністративної колегії

Н.Є. Чорномаз в. о. голови територіального відділення

Члени Колегії:

А.Г.Левченко начальник першого відділу дослідження та розслідувань

Н.С.Біловус начальник другого відділу досліджень та розслідувань